

การประเมินโครงการวัยรุ่นยุคใหม่ ห่วงไกลยาเสพติด โรงเรียนบางขันวิทยา  
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช  
Project Evaluation of Adolescent Against Drugs Program in  
Bangkhan Wittaya School: The Secondary Educational  
Service Area Office Nakhon Si Thammarat

ปรัช หัตถประดิษฐ์<sup>1</sup>, รัฐพร กลิ่นมาลี และวีระยุทธ ชาทะกาญจน์

Porarat Hattapradit, Rattaporn Klinmalee and Weerayut Chatakan

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

Graduate School, Nakhon Si Thammarat Rajabhat University, Thailand

E-mail: 6355701056@nstru.ac.th

วันที่รับ 19 ธันวาคม 2565 วันที่แก้ไข 3 กุมภาพันธ์ 2566 วันที่ตอบรับ ๑๔ กุมภาพันธ์ 2566

### บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการและ ด้านผลผลิตของการประเมินโครงการวัยรุ่นยุคใหม่ห่วงไกลยาเสพติดโรงเรียนบางขันวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช โดยใช้รูปแบบการประเมินของ CIPP Model กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครู นักเรียน และผู้ปกครอง โรงเรียนบางขันวิทยา จำนวน 706 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามแบบประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

#### ผลการวิจัยพบว่า

1. การประเมินด้านบริบท พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ วัตถุประสงค์ของโครงการมีความสอดคล้องกับหลักการและเหตุผล และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ วัตถุประสงค์ของโครงการมีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา
2. การประเมินปัจจัยนำเข้า พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ เอกสารที่ใช้ในการดำเนินกิจกรรมในโครงการมีความเหมาะสมและเพียงพอ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ วัสดุ อุปกรณ์และเครื่องมือมีสภาพพร้อมใช้งาน
3. การประเมินกระบวนการดำเนินงาน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ กิจกรรมในโครงการสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีการประเมินผลการปฏิบัติงานตามโครงการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องด้วยวิธีการที่หลากหลายครบทุกกิจกรรม
4. การประเมินผลผลิต
  - 4.1 ด้านผลผลิต โดยครูเป็นผู้ประเมิน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ มีผลการประเมินความพึงพอใจผู้เข้าร่วมโครงการ/กิจกรรม และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีผลการดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้
  - 4.2 ด้านผลผลิต โดยนักเรียนเป็นผู้ประเมิน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ สามารถนำความรู้ที่ได้รับจากโครงการไปประยุกต์ใช้ในการชีวิตประจำวันได้ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สามารถปฏิบัติกิจกรรมได้ครบถ้วนตามลำดับที่กำหนด

<sup>1</sup>ผู้ประสานงานหลัก (Corresponding Author)

E-mail: staikham@gmail.com

4.3 ด้านผลผลิต โดยผู้ปกครองเป็นผู้ประเมิน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ บุตรหลานตระหนักในตนเอง เข้าใจตนเองมาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ บุตรหลานเห็นใจผู้อื่นมากขึ้น

**คำสำคัญ :** โครงการวัยรุ่นยุคใหม่ ห่วงไกลยาเสพติด, การประเมินโครงการ, CIPPI Model

### Abstract

This study aims to evaluate the context, the import factor, the process, and the outcome of the new generation staying away from the drug project of Bangkhan Wittaya School the secondary educational service area office Nakhon Si Thammarat by using the CIPP Model. The sample consisted of 706 teachers, students, and parents by purposive sampling. The research instrument was an opinion questionnaire with 5 levels of estimation. The statistical techniques employed were percentage, mean, and standard deviation.

Research results:

1. The overall average was at the highest level. The highest level was the accordance with the project purpose and the rationale and the accordance with the project purpose and school vision were at the lowest level.

2. Input: The overall average at the high level. The highest level was the document of the project and the lowest level was the available material.

3. Process: The overall average assessment results were at the high level. The activities in project accessed were at the highest level and the variety of assessment was at the lowest level.

4. Impact:

4.1 Teachers: The overall average at high level. The outcome of project participant satisfied was at the highest level and the result of the project was at the lowest level.

4.2 Students: The overall average at high level. The student can use knowledge in daily life was at the highest level and the result of the participant of the activities in the project was at the lowest level.

4.3 Parents: The overall average at high level. The self-realization of the students was at the highest level and empathize with others was at the lowest level.

**Keywords:** new generation stay away from drug project, Project evaluation, CIPPI Model

### บทนำ

จากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมากในปัจจุบัน การสื่อสารเทคโนโลยีต่าง ๆ ส่งผล กระทบต่อประชาชนมาก ซึ่งปรากฏปัญหาให้เห็นมากมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด อันนำมาซึ่งปัญหาครอบครัวที่เกิดความทุกข์ ความวิตกกังวล ความเครียด มีการปรับตัวที่ไม่เหมาะสม ความสำเร็จที่เกิดขึ้นจากการพัฒนานักเรียน นักศึกษา ให้เป็นคนดี มีคุณธรรมตามความคาดหวังนั้น ต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย โดยเฉพาะบุคลากรทางการศึกษาทุกคนในสถานศึกษา ซึ่งมีครู อาจารย์ เป็นหลัก

สำคัญในการดำเนินการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียน นักศึกษาให้เติบโตงดงามและเป็นบุคคลที่มีคุณค่าของสังคม

ซึ่งจากการสำรวจข้อมูลปัจจัยเสี่ยงของหน่วยงาน องค์กรที่เกี่ยวข้องกับการปราบปรามและ แก้ไข ปัญหาเสพติดทั้งภาครัฐและเอกชน สรุปสภาพปัญหาเสพติด พบว่า (Office of Educational Affairs, 2016 : 4). สถานการณ์แพร่ระบาดของยาเสพติดและแหล่งอบายมุข เริ่มในกลุ่มหลังผดแล้วแพร่กระจายไปสู่ กลุ่มผู้ขายบริการทางเพศ เข้าสู่ครอบครัว และสถานศึกษา ทำให้จำนวนคนติดยาเสพติดที่เป็นเด็กและเยาวชน มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น การผลิต และการจำหน่ายยาเสพติดมีเทคโนโลยีสูง และการกระจายยาเสพติดอย่างรวดเร็วจนยากในการปราบปราม มีการสร้างระบบเครือข่ายการจำหน่ายเหมือนสินค้าจำหน่ายตรงในกลุ่ม นักเรียน นักศึกษา สภาพสังคม ครอบครัว และชุมชนเปลี่ยนแปลง ทำให้วิถีชีวิตมีความเสี่ยงแตกหัก เห็นห่าง และอ่อนแอ ปัญหาด้านเศรษฐกิจ ไม่มีงานทำ จึงหาเงินด้วยการค้ายาเสพติด และการบริหารจัดการของ หน่วยงานรัฐที่ขาดเอกภาพ หน่วยงานไม่บูรณาการ ต่างคนต่างทำ ขาดความต่อเนื่อง ผู้ติดยาเสพติดยัง วนเรียนอยู่ในวงจรแห่งความชั่วร้าย เป็นภาระของสังคม ทำให้ประเทศขาดศักยภาพในการแข่งขันในเวทีโลก

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดมาตรการป้องกันเด็กและเยาวชนก่อนวัยเสี่ยงและในวัยเสี่ยง ไม่ให้ เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด เรียนรู้ถึงโทษและพิษภัยของยาเสพติด รู้จักวิธีปฏิเสธ หลีกเลียงยาเสพติดและใช้ เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เพื่อหลีกเลี่ยงการหมกมุ่นมั่วสุมกับยาเสพติดและอบายมุข ตลอดจนดูแลช่วยเหลือ นักเรียน นักศึกษาที่ไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด จึงได้กำหนดนโยบายให้ผู้บริหารองค์กรหลัก หน่วยงาน และ สถานศึกษาดำเนินการโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติด และอบายมุข ใช้แนวคิดและหลักการของ “4 ประสาน 2 คำ” ซึ่ง 4 ประสาน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้แทนครู/อาจารย์ ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทน นักเรียน/นักศึกษา และส่วนของ 2 คำ เดิมเป็นผู้แทนชุมชน แต่พื้นที่เสี่ยงเพิ่มมากขึ้น ได้กำหนดใหม่เพื่อให้มี บุคลากรสำคัญที่จะเข้ามาช่วยสถานศึกษาในการดำเนินงานสถานศึกษาสีขาว

ดังนั้น การดำเนินการโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข จึงมีความจำเป็นที่ ต้องนำบุคลากรในหน่วยงานที่มีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกันมาทำความเข้าใจ เพื่อประสานแนวคิด และปรัชญา ในการดำเนินโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติด และอบายมุข โดยยึดผู้เรียน ครอบครัว ชุมชนเป็น ศูนย์กลาง สิ่งสำคัญ คือ การสร้างระบบเครือข่ายความต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการดำเนินโครงการที่ชัดเจนและ ยั่งยืน เป็นรูปธรรมและครอบคลุม ระบบที่มีผลกระทบซึ่งกันและกัน

การดำเนินโครงการกลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้เรียนและครอบครัวมีความสำคัญและจำเป็นจะต้องทำ ความเข้าใจกับวัยรุ่น เพื่อที่จะมุ่งให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ เพื่อให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข ทั้งนี้ในส่วนของครอบครัวจะได้รับการเสริมสร้างพลังให้สามารถทำหน้าที่ได้อย่างถูกต้อง เข้าใจวัยรุ่น และ เข้าใจตนเอง เข้าใจสังคม เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันตนเองและสังคมสามารถประคับประคองป้องกันปัญหาที่เกิดจาก ยาเสพติดและอบายมุขได้อย่างเหมาะสม ทันเวลา และถูกต้อง

จากที่กล่าวมาแล้วนั้น ในฐานะที่ผู้ประเมินปฏิบัติงาน กลุ่มบริหารกิจการนักเรียน โรงเรียนบางชั้น วิทยา ซึ่งเป็นโรงเรียนมัธยมขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครศรีธรรมราช จาก สภาพปัจจุบัน โรงเรียนและชุมชนรอบ ๆ บริเวณโรงเรียนประสบปัญหาทางสังคมที่สำคัญ คือ ปัญหาเสพติด สืบเนื่องจากรอบบริเวณโรงเรียนเป็นแหล่งชุมชน และมีแหล่งสถานที่ที่เป็นมั่วสุมอบตา ซึ่งเป็นสถานที่ที่เป็นแหล่ง มั่วสุมของเยาวชน ส่งผลให้นักเรียนมีความเสี่ยงในด้านยาเสพติด เพื่อเป็นการป้องกันและให้สอดคล้องกับ นโยบายของรัฐบาล จากการสำรวจข้อมูล นักเรียนกลุ่มเสี่ยงด้านยาเสพติด ในปีการศึกษา 2563 โดยใช้ กระบวนการตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 1) ครูประจำชั้นคัดกรองนักเรียน เยี่ยมบ้านนักเรียนรายบุคคล

2) งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน กลุ่มงานบริหารกิจการนักเรียน คัดกรองนักเรียนด้านต่าง ๆ เพื่อส่งต่อผู้เชี่ยวชาญภายใน/ภายนอก จากข้อมูลการคัดกรองจากการเยี่ยมบ้านของคุณครูประจำชั้น

ดังนั้น ผู้ประเมินในฐานะผู้รับผิดชอบกลุ่มงานบริหารกิจกรรมนักเรียน จึงได้จัดทำโครงการวัยรุ่นยุคใหม่ ห้างไกลยาเสพติด โรงเรียนบางขันวิทยา ในปีการศึกษา 2563 และจัดทำโดยเน้นการดำเนินงานป้องกันและเฝ้าระวังการใช้และการกลับมาใช้สารเสพติดอีก และดำเนินการโดยบูรณาการความรู้และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้เรียนตามโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติด และอบายมุข ตามยุทธศาสตร์ 5 มาตรการ 4 ต้อง 2 ไม่ และบูรณาการกับหลักการของการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ซึ่งประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ การตระหนักในตนเอง มีความเข้าใจตนเอง การจัดการด้านอารมณ์ การสร้างแรงบันดาลใจไปสู่เป้าหมาย การรู้จักเห็นอกเห็นใจผู้อื่น และความสามารถในการอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข

### วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การประเมินโครงการวัยรุ่นยุคใหม่ ห้างไกลยาเสพติด โรงเรียนบางขันวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช โดยใช้รูปแบบ CIPP MODEL ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. เพื่อประเมินด้านบริบท (Context Evaluation) ของโครงการวัยรุ่นยุคใหม่ ห้างไกลยาเสพติด โรงเรียนบางขันวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช
2. เพื่อประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) ของโครงการวัยรุ่นยุคใหม่ ห้างไกลยาเสพติด โรงเรียนบางขันวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช
3. เพื่อประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation) ของโครงการวัยรุ่นยุคใหม่ ห้างไกลยาเสพติด โรงเรียนบางขันวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช
4. เพื่อประเมินด้านผลผลิต (Product Evaluation) ของโครงการวัยรุ่นยุคใหม่ ห้างไกลยาเสพติด โรงเรียนบางขันวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช ดังนี้
  - 4.1 สำหรับครูผู้สอน
    - ความพึงพอใจของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับโครงการวัยรุ่นยุคใหม่ ห้างไกลยาเสพติด
  - 4.2 สำหรับนักเรียน
    - ผลการพัฒนาการดำเนินงานโครงการวัยรุ่นยุคใหม่ ห้างไกลยาเสพติด 5 มาตรการ
    - ผลการดำเนินงานโครงการวัยรุ่นยุคใหม่ ห้างไกลยาเสพติด ด้านคุณภาพผู้เรียน
    - ความพึงพอใจของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับโครงการวัยรุ่นยุคใหม่ ห้างไกลยาเสพติด
  - 4.3 สำหรับผู้ปกครอง
    - ความพึงพอใจของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับโครงการวัยรุ่นยุคใหม่ ห้างไกลยาเสพติด

### วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการประเมินโครงการในครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนบางขันวิทยา จำนวน 70 คน นักเรียนโรงเรียนบางขันวิทยา จำนวน 1,191 คน และผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบางขันวิทยา จำนวน 1,191 คน ได้ประชากรทั้งหมด 2,452 คน โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอน จำนวน 70 คน นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 318 คน และ ผู้ปกครองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 318 คน รวมทั้งสิ้น 706 คน ได้จากการการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้าง

1. แบบสอบถามแบบประมาณค่า 5 ระดับ โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPP Model ของ Stufflebeam ซึ่งเป็นการประเมิน 4 ด้าน คือ

1.1 การประเมินบริบท (Context Evaluation) ได้แก่ ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์โครงการกับนโยบายทางการศึกษา ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์โครงการกับความจำเป็นการดำเนินโครงการ ความเหมาะสมของสถานที่และบรรยากาศของสถานศึกษา

1.2 การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) ได้แก่ ความพร้อมของงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้ ผู้รับผิดชอบ ผู้เข้าร่วมโครงการ และผู้สนับสนุนโครงการ

1.3 การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) ได้แก่ การวางแผนการดำเนินการ การติดตามผลและการนำผลไปปรับปรุงโครงการการวิจัยรุ่นยุคใหม่ ห้างไกลยาเสพติด โรงเรียนบางขันวิทยา

1.4 การประเมินผลผลิต (Product Evaluation)

1.4.1 สำหรับครูผู้สอน ได้แก่

- ความพึงพอใจของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับโครงการวิจัยรุ่นยุคใหม่ ห้างไกลยาเสพติด

1.4.2 สำหรับนักเรียน ได้แก่

- ผลการพัฒนาการดำเนินงานโครงการวิจัยรุ่นยุคใหม่ ห้างไกลยาเสพติด 5 มาตรการ

- ผลการดำเนินงานโครงการวิจัยรุ่นยุคใหม่ ห้างไกลยาเสพติด ด้านคุณภาพผู้เรียน

- ความพึงพอใจของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับโครงการวิจัยรุ่นยุคใหม่ ห้างไกลยาเสพติด

1.4.3 สำหรับผู้ปกครอง ได้แก่

- ความพึงพอใจของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับโครงการวิจัยรุ่นยุคใหม่ ห้างไกลยาเสพติด

ซึ่งแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ได้นำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) พบว่า ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.0 แบบทดสอบมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา สามารถนำไปใช้ในการสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างได้

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป และนำข้อมูลที่ได้นำมาดำเนินการตามขั้นตอน 1) วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ (Percentage) 2) วิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยโดยภาพรวมรายด้านและรายข้อโดยการคำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และแปลความหมายของคะแนน โดยใช้เกณฑ์การวิเคราะห์จากแนวความคิดของ (วิเชียร เกตุสิงห์, 2538: 10)

### ผลการวิจัย

ผลการวิจัยที่ได้จากการศึกษาความคิดเห็นของครู นักเรียน และผู้ปกครอง ที่มีต่อโครงการวิจัยรุ่นยุคใหม่ ห้างไกลยาเสพติด โรงเรียนบางขันวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช สรุปผลการศึกษาดังนี้

1. การประเมินบริบทของโครงการวิจัยรุ่นยุคใหม่ ห้างไกลยาเสพติด โรงเรียนบางขันวิทยา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านความสอดคล้องของวัตถุประสงค์โครงการกับนโยบายทางการศึกษา รองลงมา คือด้านความเหมาะสมของสถานที่ และบรรยากาศของสถานศึกษา ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านความจำเป็นการดำเนินโครงการ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด

2. การประเมินปัจจัยนำเข้าของโครงการวัยรุ่นยุคใหม่ ห้างไกลยาเสพติด โรงเรียนบางขันวิทยา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านบุคลากร รองลงมา คือ ด้านแหล่งเรียนรู้ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านวัสดุ อุปกรณ์ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก

3. การประเมินกระบวนการดำเนินงานของโครงการวัยรุ่นยุคใหม่ ห้างไกลยาเสพติด โรงเรียนบางขันวิทยา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการติดตามผล รองลงมา ด้านการวางแผนการดำเนินการ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการนำผลไปปรับปรุง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก

4. การประเมินผลผลิตของโครงการวัยรุ่นยุคใหม่ ห้างไกลยาเสพติด ของ ครู นักเรียน และ ผู้ปกครองโรงเรียนบางขัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช ดังนี้

4.1 แบบประเมินผลผลิต สำหรับครู ของโครงการวัยรุ่นยุคใหม่ ห้างไกลยาเสพติด ของนักเรียนโรงเรียนบางขันวิทยา โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 10 ข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ มีผลการประเมินความพึงพอใจผู้เข้าร่วมโครงการ/กิจกรรม และการดำเนินกิจกรรมตามโครงการทำให้ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนพึงพอใจและเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย ( $\bar{X}$  = 4.25) รองลงมาคือ ผลผลิตที่เกิดขึ้นตรงต่อวัตถุประสงค์ของโครงการ ( $\bar{X}$  = 4.22) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีผลการดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรม/โครงการ ( $\bar{X}$  = 4.02)

4.2 แบบประเมินผลผลิต สำหรับนักเรียน ของโครงการวัยรุ่นยุคใหม่ ห้างไกลยาเสพติด ของนักเรียนโรงเรียนบางขันวิทยา โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 10 ข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ สามารถนำความรู้ที่ได้รับจากโครงการไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ และสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากโครงการไปแนะนำคนในครอบครัวและชุมชนได้ ( $\bar{X}$  = 4.25) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ได้รับการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ ( $\bar{X}$  = 4.02)

4.3 แบบประเมินผลผลิต สำหรับผู้ปกครอง ของโครงการวัยรุ่นยุคใหม่ ห้างไกลยาเสพติด ของนักเรียนโรงเรียนบางขันวิทยา โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 10 ข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ บุตรหลานตระหนักในตนเอง เข้าใจตนเองมากขึ้น และบุตรหลานตั้งเป้าหมายในชีวิตในตนเองได้ ( $\bar{X}$  = 4.25) รองลงมาคือ ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมโครงการของบุตรหลาน ( $\bar{X}$  = 4.22) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ บุตรหลานเห็นใจผู้อื่นมากขึ้น ( $\bar{X}$  = 4.02)

### อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการประเมินโครงการวัยรุ่นยุคใหม่ ห้างไกลยาเสพติด โรงเรียนบางขันวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครศรีธรรมราช ผู้ประเมินจะกล่าวถึงประเด็นที่ได้ค้นพบจากการศึกษา ตามความมุ่งหมายของการวิจัย กรอบแนวคิด และสมมติฐานของการศึกษาวิจัย มีประเด็นที่น่าสนใจควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. จากผลการประเมินบริบทของโครงการมีความเหมาะสม ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด การที่ผลการประเมินเป็นเช่นนี้ เพราะว่า คณะครู ผู้ปกครอง และนักเรียน ได้กำหนดหลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิธีการดำเนินการ และระยะเวลาดำเนินการของโครงการให้มีความเหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด บริบท และความต้องการของครู และผู้ปกครอง ทั้งยังมีการดำเนินงานในแต่ละกิจกรรมมีความชัดเจน เหมาะสม และปฏิบัติได้จริง สอดคล้องกับผลการประเมินของ วชิรินทร์ มารตอม (2552: บทคัดย่อ) ศึกษาการประเมินโครงการป้องกัน และแก้ไขปัญหาคาสิโนใน

โรงเรียนสาธิตเทศบาลบ้านเขตวัน จังหวัดแพร่ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาการใช้สารเสพติดในโรงเรียนสาธิตเทศบาลบ้านเขตวัน จังหวัดแพร่ ผลการวิจัยด้านบริบทหรือสภาพแวดล้อม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก กล่าวคือการนำนโยบายการป้องกันสารเสพติดของรัฐบาลมาใช้ การนำนโยบายแผนงาน และการดำเนินงานโครงการมาใช้สอดคล้องตามสถานการณ์ปัจจุบัน การนำข้อมูลสถานการณ์มาใช้วางแผนดำเนินโครงการ และการนำแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนมาใช้ดำเนินการได้เหมาะสม

2. จากผลการประเมินปัจจัยนำเข้าของโครงการมีความเหมาะสม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก การที่ผลการประเมินเป็นเช่นนี้ เพราะว่าครูบุคลากรผู้รับผิดชอบมีความรู้ความเข้าใจและมีความสามารถในการดำเนินโครงการ มีแหล่งเรียนรู้เหมาะสมต่อการเรียนรู้ และความสามารถของวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้ และการให้คำแนะนำ ทั้งนี้จำนวนบุคลากรที่ร่วมดำเนินการโครงการ วัสดุ ครุภัณฑ์ และอุปกรณ์สารสนเทศมีความเหมาะสมและเพียงพอ นอกจากนี้แผนการดำเนินงานตามโครงการมีความชัดเจนและการเตรียมความพร้อมของวิธีดำเนินการกับการจัดสรรงบประมาณและงบประมาณมีความเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับผลการประเมินของ กรีน ฝูยบุโรย (2557: 74-82) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องการประเมินโครงการส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนโนนสีดาวิทยา อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ในรูปแบบจำลองซีบี (CIPP Model) ผลการประเมินพบว่า ผลการวิจัยพบว่า ด้านบริบทมีการดำเนินงานวางแผน เพื่อกำหนดหลักการและ วัตถุประสงค์มีความสอดคล้องกัน กับแผนงานและโครงการสอดคล้องกับการส่งเสริมสุขภาพของ ทุกคนมีการกำหนดรูปแบบของการจัดทำโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพที่เหมาะสมกับสภาพ ของโรงเรียน

3. จากผลการประเมินกระบวนการดำเนินงานของโครงการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก การที่ผลการประเมินเป็นเช่นนี้ เพราะว่า ครูและบุคลากร ที่เข้าร่วมกิจกรรมมีความพร้อมใน การดำเนินโครงการ และการดำเนินโครงการได้รับความร่วมมือจากบุคลากรที่เกี่ยวข้อง และการดำเนินโครงการได้รับความร่วมมือจากบุคลากรและผู้ปกครองที่เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การดำเนินกิจกรรมเป็นไปตามที่กำหนดไว้ มีการนิเทศติดตาม กำกับ ติดตามความก้าวหน้า ประเมินความสำเร็จของการดำเนินโครงการตามขั้นตอนที่กำหนด สอดคล้องกับผลการประเมินของ ธงชัย บุญน่วม (2552: บทคัดย่อ) ศึกษาการประเมินผลโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนท่าม่วงราษฎร์บำรุง ผลการวิจัยพบว่า ด้านกระบวนการดำเนินงาน ผู้บริหารโรงเรียนมีนโยบาย ให้ครูผู้สอนมีความตระหนักของพิษภัยของยาเสพติด ครูมีความตระหนักในการดูแลเอาใจใส่ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดให้นักเรียน โรงเรียนมีการใช้งบประมาณอย่างเหมาะสม คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ชุมชน ผู้นำชุมชน และโรงพยาบาลท่าม่วง มีความรู้ความเข้าใจนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โรงเรียนได้จัดกิจกรรมส่งเสริมอย่างต่อเนื่อง

4. จากผลการประเมินผลผลิตของโครงการ มีผลการประเมินโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก การที่ผลการประเมินเป็นเช่นนี้ เพราะว่า ครูผู้รับผิดชอบโครงการ/กิจกรรมพร้อมให้ความร่วมมือดำเนินโครงการเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จ นักเรียนมีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นและรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม ยอมรับและปรับตัว เพื่อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ ผู้ปกครองให้ความร่วมมือในการประเมินผลพฤติกรรมของนักเรียน โรงเรียนมี การประชาสัมพันธ์โครงการให้ผู้ปกครองได้ทราบและโรงเรียนศึกษาการร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เผยแพร่กับโรงเรียนต่างๆ ในการส่งเสริมสุขภาพของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ ทนงศักดิ์ โพธิ์เกด (2561: 286-300) ได้ทำการวิจัยเรื่องการประเมินโครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับเพชร โรงเรียนบ้านดอนแยง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยใช้ CIPP Model พบว่าด้านผลผลิต โดยรวมมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนด ดังนี้ ผลการประเมินโครงการผ่านเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับเพชร ปีการศึกษา 2561 ทั้ง 19 ตัวชี้วัด และผลการประเมินความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก

### ข้อเสนอแนะ

ครูและบุคลากรในโรงเรียนควรมีกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ให้นักเรียนทำอย่างสม่ำเสมอ และเป็นกิจกรรมที่หลากหลาย กิจกรรมดังกล่าวต้องมีการเปลี่ยนแปลงให้ทันตามสมัยนั้นๆ เช่น กิจกรรมการกีฬา กิจกรรมดนตรีต้านภัยยาเสพติด เป็นต้น ส่วนผู้ปกครองที่อยู่ในชุมชนรอบๆ โรงเรียนควรตระหนักถึงปัญหาของยาเสพติดที่เกิดขึ้นกับ นักเรียนและบุตรหลานของตนเอง ร้านค้าปลีกที่จำหน่ายบุหรี่และสุรานั้น ไม่ควรจำหน่ายบุหรี่และสุราให้กับนักเรียน เนื่องจากทั้งบุหรี่และสุรานั้นอาจเป็นการนำไปสู่การใช้สารเสพติดประเภทที่รุนแรงขึ้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดกฎหมายอย่างจริงจัง และควรมีการประเมินผลการปฏิบัติงานตามโครงการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องด้วยวิธีการที่หลากหลาย

### เอกสารอ้างอิง

- Boonyanyao, Sl. (2016). *Actions to prevent and solve drug problems of educational Institutions Bang Krathum District Under the Office of Phitsanulok Primary Education Service Area 2*. Retrieved on 11 September 2019. (in Thai)
- Bunnuam, T. (2009). *Study on the evaluation of drug prevention and solution projects in Tha Muang Rat Bamrung School*. Master of Education, Education Administration. Graduate School. Mahasarakham University. (in Thai)
- Hongsuthi, P. & others. (2017). *Factors influencing drug addiction prevention behavior Addicted to male students at the school expanding opportunities*. Journal of Boromarajonani College of Nursing Bangkok. Year 33, Issue 3, September-December 2017. Page 112. (in Thai)
- Kontak, JCH. et al. (2017). The picture of health: examining school-based health environments through photographs. *Health Promotion International*, 32(2), 322 - 330.
- Maratham, W. (2009). *Evaluation of Substance Abuse Prevention and Solution Projects in Demonstration Schools Ban Chetawan Municipality*. Phrae Province. Date of retrieval 2 February 2013, (in Thai)
- National Power Overcome National Narcotic Directorate Center. (2016). *Action Plan for the Prevention and Solution of Drug Problems 2016*. Retrieved 3 April 2019. (in Thai)
- Phoket, T. (2018). *Evaluation of the Health Promotion School Project at the Diamond Level*. Ban Don Yang School Office of the District of Chiang Rai Primary Educational Service Area 4. *Journal of Buddhist Social Sciences and Anthropology*, 5 (10), 286-299. (in Thai)
- Rodchinda, S. (2018). *Administration of the prevention and solution of substance abuse problems in schools. Expanding educational opportunities under the Nan Primary Educational Service Area Office, Region 1*. Retrieved on 8 September 2019. (in Thai)
- Sasuan, K., & DilokWutthisit, P. (2012). *Development of an epidemic prevention model of drugs among children and youth in municipal areas*. Chachoengsao: municipal districts. Provinces. Retrieved on 5 September 2019. (in Thai)
- Thanomsridetchai, C. (2016). *Municipal drug prevention management according to sustainable management concept*. Valaya Alongkorn Review Journal (Humanities and Social Sciences) Year 6 (No. 3) September-December 2016} pp. 93-34. (in Thai)